

บทที่ 1

บทนำ

1.2 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

กีฬาเป็นบทบาทและอิทธิพลมากต่อผู้คนทุกระดับ ในทุกสังคมมีการจัดการแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ มากมาย ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ผู้คนจำนวนมาก โดยเฉพาะในหมู่กลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นวัยเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาสังคมในอนาคต มีความชื่นชอบ หลงใหลต่อเกมกีฬาประเภทต่าง ๆ มีความชื่นชอบทีมกีฬา สโมสรกีฬา นักกีฬา การเล่นและการชมเกมกีฬาเป็นพิเศษ และความชื่นชอบหลงใหล คลั่งไคล้ นั้นอาจจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ ตามมาเช่น ความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาท การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย การดูถูกดูแคลนเหยียดหยามซึ่งกันและกันเมื่อทีมคู่แข่งพ่ายแพ้ การจงใจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ปัญหาการพนันและปัญหาอื่น ๆ ประเด็นปัญหาเหล่านี้จะเกิดขึ้นทีละเล็กละน้อยสะสมทับซ้อนจนเป็นปัญหาใหญ่ยากที่จะแก้ไขเยียวยาหากผู้ชม ผู้เล่น ผู้สนับสนุน ผู้จัดการแข่งขัน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกีฬา ไม่นำหลักธรรม จริยธรรมมาหลอมรวมกับการกีฬาเข้าด้วยกัน

ในส่วนของหลักการอิสลาม มีแนวทางหลักธรรมในการดำเนินชีวิตที่เอื้อแก่ความเป็นระเบียบผาสุกของปัจเจกบุคคลและสังคมไว้แล้ว และมุสลิมจำเป็นต้องนำหลักธรรมทุก ๆ ด้านมาใช้ในการดำเนินชีวิต พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสถึงแนวทางแห่งวิถีชีวิตแก่บรรดามุสลิมให้อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งอิสลามอย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติไว้ว่า :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السَّلَامِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(البقرة:208)

ความว่า “ บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงเข้าอยู่ในความสันติโดยทั่วทั้งหมด และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือศัตรูที่ซัดแฉังของพวกเจ้า ”

(อัล-บะกอเราะฮ์:208)

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:1/151) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสบัญชาปวงบ่าวของพระองค์ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์และรอซูลของพระองค์ว่าให้ยึดปฏิบัติในหลักการทั้งหมดของอิสลามและบทบัญญัติต่าง ๆ และละทิ้งการปฏิบัติในข้อห้ามต่าง ๆ ให้สุดความสามารถเท่าที่ท่านจะสามารถกระทำได้ ”

ส่วนประโยคที่ว่า ﴿ اَدْخُلُوا فِي السَّلَامِ ﴾ ความว่า “จงเข้าอยู่ในความสันติ” หมายถึง “จงเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม ” (Ibnu Kathir, 2008:1/151)

การเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม คือ การปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญญัติให้ละทิ้งหนีห่าง

บทบัญญัติแห่งอิสลามครอบคลุมระบบและวิถีชีวิตที่สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา รวมไปถึงด้านการกีฬา อิสลามส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อนำมาซึ่งการมีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรง เพราะผู้ที่มีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงนั้นย่อมดีกว่าผู้ที่มีสุขภาพที่อ่อนแอ

หะดีษรายงานจากท่านอบูสุร็อยเราะฮ์   กล่าวที่ท่านนบี   ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ
اِحْرَصَ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعْنِ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่ยรักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ และศรัทธาชนทั้งสองประเภทนี้ล้วนแล้วก็มี ความดีงามในตัวเอง ดังนั้นจงเฝ้าหาสิ่งที่มีคุณประโยชน์สำหรับท่าน และจงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์   และจงอย่าอ่อนแอสิ้นหวัง¹ ”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2664)

¹ (ดู Zaki al-Din Abd al-Azhim al-Mundziri, 2004:1060)

ดังนั้นความเข้มแข็งของศรัทธาชนในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านหลักศรัทธาที่บริสุทธิ์ ด้านความรู้ที่หลักแหลม ด้านร่างกายที่แข็งแรง ด้านทรัพยากรที่สมบูรณ์ ด้านการงานที่มีประสิทธิภาพ ด้านจริยธรรมรยาทที่ดีงาม ด้านการพัฒนาสังคมเพื่อความสันติสุขและด้านอื่น ๆ เป็นสิ่งที่พึงควรสำหรับมุมินหรือศรัทธาชนต้องทุ่มเท อุตสาหะใฝ่หาอย่างไม่สิ้นหวังย่อท้อ

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้เน้นย้ำไว้ในเรื่องนี้ในหะดีษข้างต้น ซึ่งบ่งชี้ถึงความสำคัญของความเข้มแข็งซึ่งจะนำไปสู่ความมีคุณประโยชน์ต่อปัจเจกบุคคลและสังคม หากศรัทธาชนมีความเข้มแข็งในด้านต่าง ๆ สิ่งนี้คือสิ่งที่อิสลามสนับสนุน

อิสลามได้ให้ความสำคัญต่อการมีสุขภาพที่ดีเพื่อความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายซึ่งส่งผลต่อจิตใจและสติปัญญาโดยเริ่มตั้งแต่การเลือกรับประทานอาหารที่ดี มีประโยชน์

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(البقرة:168)

ความว่า “ มนุษย์เอ๋ย ! จงบริโภคสิ่งที่อนุมัติที่ดี ๆ จากสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือศัตรูที่ซัดแฉงของพวกเขา ”

(อัล-บะกอเราะฮ์:168)

จากอายะฮ์ข้างต้นในประโยคที่ว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا﴾

ความว่า “ มนุษย์เอ๋ย ! จงบริโภคสิ่งที่อนุมัติที่ดี ๆ จากสิ่งที่อยู่ในแผ่นดิน ”

อัลกุรอานประโยคนี้ได้กำชับชี้แนะแนวทางแก่มนุษยชาติทั้งหลายว่า จงบริโภคสิ่งที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงอนุมัติจากสิ่งที่ดีนำมาซึ่งคุณประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ก่อให้เกิดโทษต่อร่างกายและสติปัญญา (ดู Ibnu Kathir, 2008:1/122, ดู al-Sabūniy,1981:1/114)

หลังจากได้รับพลังงานจากการบริโภค รับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์แล้ว ตามหลักการอิสลาม มีการปฏิบัติศาสนากิจที่เป็นการขัดเกลาจิตใจพร้อมทั้งเป็นผลดีต่อสุขภาพกาย เช่น การชำระล้างสิ่งสกปรกออกจากร่างกายเพื่ออาบน้ำละหมาด การละหมาด 5 เวลา การละหมาดในยามค่ำคืน การถือศีลอด การประกอบพิธีฮัจญ์ และการทำความดีงามอื่น ๆ ส่วนแล้วเป็นการเคลื่อนไหวออกกำลังทางกายอีกรูปแบบหนึ่ง

นอกจากนี้แล้วอิสลามได้สนับสนุนการเล่นกีฬาชนิดต่าง ๆ เพื่อสุขภาพที่แข็งแรง จะเห็นได้จากหลักฐานที่ระบุไว้ในหะดีษต่าง ๆ ที่ท่านนบี ﷺ ได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างและให้การส่งเสริมสนับสนุน เช่น หะดีษที่รายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง หะดีษเกี่ยวกับการสนับสนุนของท่านนบี ﷺ ในกีฬายิงธนู กีฬาขี่ม้า กีฬาพุ่งหอก กีฬามวยปล้ำ เป็นต้น

การกีฬาตามหลักการอิสลามคือ การกีฬาที่ตั้งอยู่บนรากฐานและหลักปฏิบัติที่มาจากพระเจ้า รอบคอบครบถ้วนสมบูรณ์ มีประโยชน์มากกว่าโทษ สกัดกั้นปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เกี่ยวเนื่องกับการกีฬา โดยที่การกีฬาตามหลักการอิสลามมีกฎเกณฑ์หลักปฏิบัติ เช่น การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพที่ดีสมบูรณ์แข็งแรง ด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ ไม่เล่นกีฬาเพื่อการโอ้อวด การหลีกเลี่ยงจากการเลียนแบบพฤติกรรม สัญลักษณ์ กิริยา ท่าทางต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม² การหลีกเลี่ยงการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย การหลีกเลี่ยงการดูถูกดูแคลน การหลีกเลี่ยงการเยาะเย้ยซึ่งกันและกัน การหลีกเลี่ยงการทะเลาะวิวาท การหลีกเลี่ยงการจงใจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น คำนึงถึงการแต่งกายที่เหมาะสม และการกีฬาต้องมีความยุติธรรมในการตัดสินและการจัดการทางการกีฬา เป็นต้น

² หะดีษรายงานโดยอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ว่า :

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ))

ความว่า “ผู้ใดเลียนแบบการทำตัวเหมือนชนกลุ่มใด ผู้นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มนั้น”

(บันทึกโดย Abū Dāud, 1997.:4031)

อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:86) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “صحیح” สอหฺ์

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทและอิทธิพลของกีฬาต่อระบบการศึกษาจะเห็นว่า กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาของหลาย ๆ โรงเรียน หรือแทบจะกล่าวได้ว่าทุก ๆ โรงเรียนมีการจัดการแข่งขันกีฬาสีประจำปีและกีฬาอื่น ๆ ภายในและระหว่างโรงเรียนกันอย่างมากมาย ซึ่งสำหรับมุสลิมแล้วไม่ว่าจะเป็นการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นจำเป็นที่จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดต่อหลักการอิสลาม เพราะอิสลามคือระบบและวิถีชีวิตที่สมบูรณ์และครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

ในสภาพการณ์ปัจจุบันว่าด้วยประเด็นที่เกี่ยวกับการกีฬาของมุสลิม ผู้วิจัยเห็นว่ามี 3 ประเด็นด้วยกันที่น่าเป็นห่วงและควรตระหนักถึง คือ 1) การที่มุสลิมไม่ให้ความสำคัญต่อสุขภาพและการกีฬาเท่าที่ควร 2) การที่มุสลิมสนใจชื่นชอบการกีฬาและการออกกำลังกายแต่ยังไม่ให้ความสำคัญและให้ความสนใจหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาเท่าที่ควร 3) การให้ความสำคัญ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การให้ความตื่นตัว การให้การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ว่าด้วยการกีฬาตามหลักการอิสลามควรเป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญตระหนักถึงและใส่ใจให้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุและปัญหาตัวเอง ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งจากการจัดการกับประเด็นปัญหา 3 ประเด็นข้างต้น คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ ซึ่งจากบริบททางสังคมโดยทั่วไปและจากบริบททางสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยเห็นว่า ครู อาจารย์ ผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนสำคัญ มีบทบาท และมีปฏิสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยตรงและมีโอกาสเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาที่สอดคล้องกับหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬา มีปฏิสัมพันธ์ และมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อเยาวชนและสังคมโดยรวมและต่อเยาวชนและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นการเฉพาะในอนาคต

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถสร้างความตื่นตัวให้เห็นถึงความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้มากขึ้นและเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจทำการวิจัยต่อยอด วางแผนทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสังคมต่อไป

1.2 อัลกุรอาน อัลหะดีษ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย

จากการศึกษาอายุษะฮ์ต่าง ๆ จากคำภีร์อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกายพบว่า มีอายุษะฮ์ต่าง ๆ ที่มีคำและความหมายเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬาและการออกกำลังกาย เช่น การเดิน การวิ่งแข่ง การเล่น การแข่งขัน การเตรียมกำลังความพร้อมสร้างความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ ความยุติธรรมในการตัดสิน ดังต่อไปนี้

ในซูเราะฮ์อัลมุลก อายุษะฮ์ที่ 15 อัลกุรอานอายุษะฮ์นี้ได้ส่งเสริมให้มีการเดินทางสัญจรในรูปแบบต่าง ๆ บนโลกใบนี้เพื่อแสวงหาลี้ภัย และบริโภคปัจฉิมยังชีพต่าง ๆ ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานมา พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสว่า :

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ
وَإِلَيْهِ النُّشُورُ﴾

(الملک : 15)

ความว่า “ พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ราบเรียบ³ สำหรับพวกเจ้า ดังนั้นจงสัญจรไปตามขอบเขตของมัน และจงบริโภคจากปัจฉิมยังชีพของพระองค์ และยังพระองค์เท่านั้นการฟื้นคืนชีพ ”

(อัลมุลก : 15)

³“ พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ราบเรียบสำหรับพวกเจ้า ” หมายถึง พระองค์คือผู้ทรงทำแผ่นดินนี้ให้ง่ายสบายสำหรับพวกเจ้าในการเดินทาง (ดู al-Sabūniy,1981:3/418 , ดู Al-Qur’an dan terjemahnya, 1431:956)

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:3/518) อธิบายว่า ดั่งนั้นจึงเดินทางในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกใบนี้ตามที่ท่านต้องการ และจงเดินทางสัญจรไปมาในเขตและพื้นที่ต่าง ๆ บนพื้นแผ่นดินของโลกใบนี้ในการแสวงหาประเภทต่าง ๆ ของปัจจัยยังชีพและการทำมาค้าขาย

จากบริบทของอายะฮ์ดังกล่าวอัลกุรอานใช้คำว่า ﴿فَامْشُوا﴾ เมื่อให้ความหมายตามตัวอักษรแล้วสามารถให้ความหมายได้ว่า “ ดั่งนั้นท่านทั้งหลายจงเดินเถิด ” และเมื่อพิจารณาเฉพาะคำว่า ﴿فَامْشُوا﴾ ซึ่งเป็นประโยคในรูปของคำกริยาประโยคคำสั่ง (فعل الأمر) ของคำว่า مَشَى مَشِيَ แปลว่า “ เดิน ” การเดิน เป็นกิจกรรมทางกายประเภทหนักปานกลาง นิยมกันมากที่สุดประเภทหนึ่ง มีความปลอดภัยสูงมาก สามารถเดินได้ทุกเวลา ที่สำคัญคือการเดินเป็นประจำเกิดประโยชน์ต่อสุขภาพหลายอย่างเช่น สุขภาพจิตดีขึ้น ลดความวิตกกังวลและอาการซึมเศร้า ลดน้ำหนักตัวโดยเพิ่มการเผาผลาญไขมัน คนที่ลดน้ำหนักแล้วหรือคนที่ไม่อ้วนช่วยให้น้ำหนักตัวคงที่เพิ่มการเผาผลาญน้ำตาล ลดระดับไขมันในเลือด ลดความดันโลหิต ลดภาวะกระดูกบางหรือผุกร่อน เป็นต้น (สมเกียรติ แสงวัฒนาโรจน์, 2557:424/11)

การเดินเป็นอิริยาบถอย่างหนึ่งที่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชีวิตรวมทั้งเป็นการเคลื่อนไหวออกกำลังทางกายรูปแบบหนึ่งที่สะดวกง่ายดายไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์มากมายและยังเป็นการออกกำลังกายที่เกิดประโยชน์ มีผลดีต่อสุขภาพ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ การออกกำลังกายโดยใช้วิธีการเดินเร็ว ๆ เป็นรูปแบบการออกกำลังกายที่ดีที่สุด (คู สมชาย, 2548 อ้างถึงใน การิยา ยือแร, 2553:29)

ด้วยการเดินนี้เองเป็นที่น่าตั้งข้อสังเกตว่า การปฏิบัติศาสนกิจหรือการประกอบอิบาดะฮ์หลาย ๆ อย่างตามหลักการอิสลามล้วนแล้วแต่ต้องมีการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะของการเดินเป็นองค์ประกอบหลักทั้งสิ้น เช่น การทำฮัจญ์ การทำอุมเราะฮ์ การทำญะวาฟ การเดินทางเพื่อแสวงหาความรู้ การลุกขึ้นจากที่นอนเพื่อเดินไปอาบน้ำละหมาดเพื่อทำการละหมาดในยามค่ำคืน การเดินทางไปละหมาดที่มัสยิด การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนผู้เจ็บไข้ได้ป่วย การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง การออกเดินทางเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ การออกเดินทางเพื่อช่วยเหลือเด็กกำพร้าและอื่น ๆ เป็นต้น

นอกจากคำว่าจงเดิน ﴿فَامشُوا﴾ ที่อายะฮ์ข้างต้นได้กล่าวถึงแล้ว อัลกรุอานยังได้กล่าวถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยท่านนบียูซุฟ عليه السلام ที่ได้กล่าวถึง การเล่น การแข่งขัน การวิ่งแข่ง ดังที่ปรากฏในอายะฮ์อัลกรุอานสองอายะฮ์ต่อไปนี้ที่ว่า

﴿أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾

(يوسف:12)

ความว่า “ พรุ่งนี้ขอให้ส่งเขาไปกับเรา เพื่อเขาจะกินให้อิ่มและเล่นอย่างสนุก และแท้จริงเรานั้นจะเป็นผู้คุ้มกันเขา⁴ ”

(ยูซุฟ:12)

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy,1981:2/43) อธิบายอายะฮ์นี้ว่า “ ขอให้ส่งเขาไปกับเราในวันพรุ่งนี้ไปสู่ชนบทซึ่งเขาจะมีอาหารที่อร่อยและดีมากมายหลากหลาย เขาจะได้สนุกสนาน ได้เล่นด้วยการแข่งขันและอื่น ๆ ”

และอายะฮ์ที่ว่า

﴿ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّبَابُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ﴾

(يوسف:17)

ความว่า “ พวกเขาบอกว่า โอ้พ่อของเรา พวกเราได้ออกไปวิ่งแข่งกัน และเราได้ปล่อยยูซุฟไว้เฝ้าสิ่งของของเรา แล้วสุนัขป่าได้มากินเขา และท่านยอมไม่เชื่อเราทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้สัตย์จริง ”

(ยูซุฟ:17)

---

⁴พวกเราจะคุ้มกันรักษาเขาให้พ้นจากความชั่วร้ายและภัยอันตรายทั้งหลาย

คำว่า ﴿نَسَبْنَا﴾ อิบุนกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/79) อธิบายว่าหมายถึง “ เราต่างแข่งขันกันชิงชัย ”

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/44) อธิบายว่าหมายถึง “ เราแข่งวิ่งกันหรือเราแข่งชิงชัยกัน ”

ทั้งการเล่น การวิ่ง การเล่นและการแข่งขันสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมของพลังกำลังทางกาย จิตใจและสติปัญญาเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งในด้านต่าง ๆ

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْحَيْلِ تُزْهِمُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَأَخْرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ﴾

(الأنفال : 60)

ความว่า “ และพวกเจ้าจงเตรียมไว้สำหรับ (ป้องกัน) พวกเขา⁵ สิ่งที่พวกเจ้าสามารถ อันได้แก่กำลังอย่างหนึ่งอย่างใด และการผูกมัด⁶ โดยที่พวกเจ้าจะทำให้ศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าหวั่นเกรงด้วยสิ่งนั้น⁷ และพวกอื่น ๆ อีกอื่นจากพวกเขา⁸ ซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขาอัลลอฮ์ทรงรู้จักพวกเขาดีและสิ่งที่พวกเจ้าบริจาคนในทางของอัลลอฮ์นั้นไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดก็ตามสิ่งนั้นจะถูกตอบแทนแก่พวกเจ้าโดยครบถ้วนโดยที่พวกเจ้าจะไม่ถูกอธรรม ”

(อัล อันฟาล : 60)

⁵หมายถึงพวกศัตรูที่คอยรุกราน

⁶โดยเลี้ยงดูมันให้ดีและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้มันได้เสมอ

⁷หมายถึงกำลังรบและม้าที่เตรียมไว้

⁸คืออื่นจากศัตรูของอัลลอฮ์ และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้ กล่าวคือนอกจากศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าที่พวกเจ้ารู้แล้วยังมีศัตรูของพวกเจ้าอื่นจากนั้นอีกซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา

อัล-ศอบูนี (ดู al-Sabūniy, 1981:1/511) อธิบายอายะฮ์นี้ว่า “ จงเตรียมความพร้อม สำหรับการต่อสู้กับศัตรูที่คอยรุกรานท่านด้วยรูปแบบของกำลังชนิดต่าง ๆ ทั้งรูปแบบของกำลังที่ จับต้องได้และรูปแบบของกำลังที่จับต้องมิได้ ”

จากอายะฮ์ข้างต้นคำว่า “ กู้วะฮ์ ” (قُوَّة) ที่หมายถึง “ กำลัง ” มีความหมายที่กว้าง และครอบคลุมเพราะเป็นคำนามที่ไม่บ่งเฉพาะ (كَوْفِيَّة) ซึ่งแตกต่างจากคำที่บ่งเฉพาะ (مَعْرِفَةٌ) ที่มีความหมายจำกัดและเจาะจงในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Ba Harith, 1996:419 อ้างถึงใน สุกรี สาแลง, 2552:2) ดังนั้น “ กู้วะฮ์ ” (قُوَّة) หรือ “ กำลัง ” ในที่นี้จึงครอบคลุมกำลังในด้านต่าง ๆ ทุก ๆ ด้านที่ เสริมสร้างการพัฒนาและความแข็งแกร่ง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ ทักษะต่าง ๆ อาวุธ อุปกรณ์ เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ รวมทั้งทางด้านการกีฬาที่เช่นกันเพราะการ กีฬาเป็นกิจกรรมอีกรูปแบบวิธีหนึ่งซึ่งสามารถที่จะขัดเกลาทางด้านจิตใจและเสริมสร้างสุขภาพ ร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์แข็งแรง

เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์และความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมของกำลัง ความสามารถหรือศักยภาพในรูปแบบต่าง ๆ จะเห็นว่าการเตรียมความพร้อมในรูปแบบต่าง ๆ เป็น กระบวนการทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ทำให้อาชญากรหรือศัตรูผู้รุกรานไม่กล้าที่จะละเมิดหรือ รุกรานทำอันตรายตามอำเภอใจของพวกเขาได้ ดังนั้นจากอายะฮ์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การ เตรียมความพร้อมของกำลังในรูปแบบต่าง ๆ เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาวิธีหนึ่งของการป้องกัน ตัว ปกป้องตนเองจากอาชญากรหรือศัตรูผู้รุกราน

ส่วนที่เกี่ยวกับความมีพลังกำลังที่แข็งแรง พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้ใน เรื่องราวของท่านนบีมุซา ﷺ เมื่อครั้งเดินทางมาที่เมืองมดัยัน⁹ และพบกับบ่อน้ำแห่งหนึ่งที่มีผู้คน กำลังตักน้ำกันอยู่ รวมทั้งมีหญิงสองคนคอยห้ามฝูงแกะมิให้เข้าไปใกล้บ่อน้ำ ท่านนบีมุซา ﷺ จึงถาม หญิงทั้งสองคนนั้นถึงเรื่องราวของนางว่าทำไมจึงทำเช่นนั้น ทำไมจึงไม่ไปตักน้ำกับผู้คนเหล่านั้น นางทั้งสองกล่าวว่า เราไม่สามารถตักน้ำได้จนกว่าคนเลี้ยงแกะเหล่านั้นจะถอยออกไปและบิดาของ เรา (หมายถึงท่านนบีฮุอัยบ์ ﷺ) ก็เป็นคนแก่มากแล้วไม่สามารถทำหน้าที่นี้ได้นางทั้งสองจึงมา ทำหน้าที่นี้เสียเอง นางทั้งสองกำลังรอคอยที่จะตักน้ำเพราะไม่มีกำลังที่จะไปเบียดเสียดกับผู้คน เหล่านั้นและไม่ต้องการไปปะปนกับพวกผู้ชาย ดังนั้นท่านนบีมุซา ﷺ จึงตักน้ำให้แก่นางทั้งสอง

⁹ซึ่งเป็นเมืองของท่านนบีฮุอัยบ์ ﷺ

และเมื่อนางทั้งสองกลับไปหาบิดาของนางและได้เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้บิดาฟัง บิดาของนางจึงใช้ให้หนึ่งในสองนางไปเรียกท่านนบีมูซา عليه السلام มาพบ¹⁰ เกี่ยวกับเหตุการณ์นี้ อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتِ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾

(القصص : 26)

ความว่า “ นางคนหนึ่งทั้งสองคนกล่าวว่า โอ้คุณพ่อจ๋า จ้างเขาไว้ซิ
แต่จริงคนดีที่ท่านควรจะจ้างเขาไว้คือ ผู้ที่แข็งแรง ผู้ที่ซื่อสัตย์ ”

(อัลเกาะศ็อส:26)

﴿يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ﴾

ความว่า “ โอ้คุณพ่อจ๋า จ้างเขาไว้ซิ ”

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) อธิบายว่าหมายถึง “ จ้างเขาไว้เพื่อเลี้ยงฝูง
แกะ ”

﴿قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ﴾

ความว่า “ นางคนหนึ่งทั้งสองคนกล่าวว่า โอ้คุณพ่อจ๋า จ้างเขาไว้ซิ ”

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/431) อธิบายว่าหมายถึง “ จ้างเขาไว้เพื่อเลี้ยงและ
ให้น้ำฝูงแกะของเราซิ ”

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) กล่าวว่า “ อุลามาอะจำนวนหนึ่งได้กล่าวว่า
เมื่อนาง (ลูกสาวนบีมุฮัมมัด ﷺ) ได้กล่าวว่า :

﴿إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ﴾

ความว่า “ แท้จริงคนดีที่ท่านควรจะจ้างเขาไว้คือ ผู้ที่แข็งแรง ผู้ที่ซื่อสัตย์ ”

¹⁰(ดู ชูเราะฮ์อัลเกาะศ็อส:22-26)

พ่อของนาง (นบีซุฮัยบ رضي الله عنه) จึงถามต่อนางว่า “ เธอทราบได้อย่างไรว่าเธอเป็นผู้ที่มีพลังกำลังที่แข็งแกร่ง ” นางได้ตอบว่า “ เขายกก้อนหินที่น้ำหนักของมันไม่สามารถที่จะยกได้นอกจากด้วยชาย 10 คนและเมื่อนั้นเดินมากับเขา มันเดินอยู่ข้างหน้าเขา เขาได้พูดกับฉันว่า “ เธอจงเดินข้างหลังฉันซิและเมื่อนั้นเดิน ไม่ถูกทาง เธอจงขว้างก้อนกรวดเพื่อนำทางฉันเถอะ ”

การมีสุขภาพที่แข็งแรงพร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติที่พึงมีสำหรับผู้นำ ผู้พิพากษาและปัจเจกบุคคลเพื่อความสันติ ความสะดวกของสังคม สำหรับผู้นำหรือผู้พิพากษานั้นหากมีสุขภาพแข็งแรงแต่ขาดความซื่อสัตย์ ความยุติธรรมก็จะไม่บังเกิดขึ้นในสังคมและปัญหาต่าง ๆ ก็จะตามมา หากมีความซื่อสัตย์แต่มีสุขภาพที่อ่อนแอก็ไม่สามารถที่จะปกป้องรักษาพิทักษ์ความยุติธรรมและดูแลกิจการ การกิจต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพที่ตนมี เพราะคุณสมบัติทั้งสองประการนี้ การมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงพร้อมทั้งมีความซื่อสัตย์ สามารถที่จะดูแลกิจการ การกิจต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพพร้อมทั้งรักษาความเป็นธรรม ความยุติธรรมให้เกิดขึ้นได้ในสังคม และปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ ก็จะทุเลาลง

ทางด้านการศึกษาที่เช่นกัน กรรมการเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ซึ่งสามารถที่จะควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปอย่างราบรื่นและตัดสินชี้ขาดให้ผลได้ ผลเสีย ผลแพ้ ผลชนะ เพราะการตัดสินของกรรมการมีผลต่อรูปแบบการแข่งขัน ดังนั้นการตัดสินด้วยความซื่อสัตย์ยุติธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งขาด

อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสเกี่ยวกับความยุติธรรมและการตัดสินไว้ว่า :

﴿ إِنَّ اللَّهَ يُأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ

أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴾

(النساء: 58)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้พวกเจ้าให้มอบคืนบรรดาของฝากแก่เจ้าของของมัน และเมื่อพวกเจ้าตัดสินระหว่างผู้คน พวกเจ้าก็จะต้องตัดสินด้วยความยุติธรรม แท้จริงอัลลอฮ์ทรงแนะนำพวกเจ้าด้วยสิ่งซึ่งดีจริง ๆ แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงไต่ถามและทรงเห็น ”

(อัน-นิซาอ : 58)

﴿وَإِذَا حَكَّمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾

ความว่า “ และเมื่อพวกเขาตัดสินระหว่างผู้คน พวกเขาจะต้องตัดสินด้วยความยุติธรรม ”

อิบนุกะษีร (Ibnu Kathir, 2008:2/574) กล่าวว่า “ เป็นคำบัญชาจากอัลลอฮ์ ﷻ ในการตัดสินด้วยความยุติธรรมระหว่างมนุษย์ ”

และอีกอายะฮ์หนึ่งที่ว่า :

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾

(النحل: 90)

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดีและการบริจาคแก่ญาติใกล้ชิดและให้ละเว้นจากการทำลามกและการชั่วช้าและการอธรรมพระองค์ทรงตักเตือนพวกเขาเพื่อพวกเขาได้รำลึก ”

(อัลนะหฺล:90)

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾

ความว่า “ แท้จริงอัลลอฮ์ทรงใช้ให้รักษาความยุติธรรมและทำดี ”

อัล-ศอบูนี (al-Sabūniy, 1981:2/139) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสั่งใช้ให้มีจรรยาบรรณที่ดีงามด้วยการรักษาความยุติธรรมและการทำดีต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย ”

ดังนั้นการรักษาความยุติธรรมและการตัดสินที่เที่ยงธรรมในด้านต่าง ๆ รวมไปถึงด้านการกีฬาเป็นสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงบัญชาสั่งใช้ เพราะการงานทุกอย่างที่บ่าวของพระองค์ได้กระทำไว้นั้นจะถูกสอบสวนจากพระองค์ในวันแห่งการพิพากษา

1.2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกาย

จากการศึกษาอัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและการออกกำลังกายพบว่ามีหะดีษต่าง ๆ ที่มีความหมายเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬาและการออกกำลังกายมากมายหลายบท ผู้วิจัยขอนำเสนอพอสังเขปดังต่อไปนี้

หะดีษรายงานจากท่านอบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه กล่าวว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ
اِحْرَصَ عَلَىٰ مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعَانَ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่ยรักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ และศรัทธาชนทั้งสองประเภทนี้ล้วนแล้วก็ตามก็มีความดีงามในตัวเอง ดังนั้นจงใฝ่หาสิ่งที่มีคุณประโยชน์สำหรับท่าน และจงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์ ﷻ และจงอย่าอ่อนแอสิ้นหวัง¹¹ ”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2664)

หะดีษบทนี้แสดงให้เห็นว่าอิสลามส่งเสริมการมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง โดยผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงนั้นสามารถที่จะทำหน้าที่ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และประกอบศาสนากิจได้อย่างสะดวก ครอบคลุมสมบูรณ์ได้มากกว่าผู้ที่มีสุขภาพอ่อนแอ ท่านนบี ﷺ ได้ส่งเสริมให้มุสลิมมีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรง โดยท่านนบี ﷺ ได้เป็นแบบอย่างในการมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และได้ส่งเสริมสนับสนุนกีฬาประเภทต่าง ๆ ท่านนบี ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ดังหะดีษหะดีษหนึ่งที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้

¹¹ (ดู Zaki al-Din Abd al-Azhim al-Mundziri, 2004:1060)

รายงานขณะทีนางได้อยู่กับท่านนบี ﷺ ในการเดินทางครั้งหนึ่งโดยที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها ได้กล่าวว่า :

((فَسَابِقْتُهُ فَسَبَقْتُهُ عَلَى رِجْلِي فَلَمَّا حَمَلْتُ اللَّحْمَ سَابِقْتُهُ فَسَبَقَنِي
فَقَالَ: هَذِهِ بَيْتُكَ السَّبَقَةِ))

ความว่า “ ดั่งนั้นฉันได้แข่งวิ่งกับท่านนบี ﷺ และฉันได้ชนะท่าน ﷺ ด้วยสองเท้าของตนเอง ต่อมาเมื่อฉันอ้วนขึ้น ฉันได้แข่งวิ่งกับท่านนบี ﷺ อีก และท่านนบี ﷺ ก็สามารถเอาชนะฉันได้ แล้วท่านนบี ﷺ ก็กล่าวว่า การแข่งในคราวนี้คือ การแก้มือชดเชยสำหรับการแข่งในคราวนั้น ”¹²

(บันทึกโดย Abū Daud, 1997:2578)

ยูสุฟ อัลเกาะฎอวีย์ (Yusuf al-Qaradāwi, 2007: 255) กล่าวว่า “ ท่านนบี ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน ท่านหญิงอาอิชะฮฺ رضي الله عنها เพื่อเป็นการแสดงถึงการปฏิบัติที่ดี ด้วยความเอ็นดู อ่อนโยนต่อนาง และเพื่อสร้างความเพลิดเพลินบันเทิงใจต่อนาง และเพื่อการเป็นแบบอย่างแก่บรรดาสาวกของท่าน ﷺ ”

ท่านนบี ﷺ เป็นผู้มีพลละกำลังที่สมบูรณ์แข็งแรง นอกจากการวิ่งแข่งแล้วท่านนบี ﷺ ยังเคยแข่งขันมวยปล้ำกับชายผู้หนึ่งที่มีชื่อว่า รุกานะฮฺ ผู้ที่มีชื่อเสียงในเรื่องของความมีพลละกำลังที่แข็งแรง

หะดีษรายงานโดยอบูญะฮ์ฟูร บุตร มุฮัมหมัด บุตร อลีย์ บุตร รุกานะฮฺจากบิดาของเขาว่า :

((أَنَّ رُكَانَةَ صَارَعَ النَّبِيَّ ﷺ فَصَرَعَهُ النَّبِيُّ ﷺ))

¹²อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:216) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “ صحيح ” สอหึหุ

ความว่า “ แท้จริงแล้ว รุกานะฮฺเคยประลองมวยปล้ำกับท่านนบี ﷺ แล้วท่านนบี ﷺ ก็ทุ่มเขาลงพื้นดินเอาชนะเขาได้ ”¹³

(บันทึกโดย Abū Daud,1997:4078)

และมีรายงานจากหะดีษหลายบทด้วยกันที่แสดงถึงการให้ความสนับสนุนของท่านนบี ﷺ ที่มีต่อกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮฺของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังประลองแข่งยิงธนูกันอยู่ ท่านจึงได้กล่าวสนับสนุนบรรดาเสาหอบะฮฺเหล่านั้น

หะดีษรายงานจากท่านสะละมะฮฺ บุตร อัลอักวะฮฺ ว่า

((مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى نَفَرٍ مِنْ أَسْلَمَ يَتْتَضِلُونَ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ازْمُوا بَنِي إِسْمَاعِيلَ فَإِنَّ أَبَاكُمْ كَانَ رَامِيًا ازْمُوا وَأَنَا مَعَ بَنِي فُلَانٍ قَالَ : فَأَمْسَكَ أَحَدُ الْفَرِيقَيْنِ بِأَيْدِيهِمْ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا لَكُمْ لَا تَزْمُونَ ؟ قَالُوا كَيْفَ نَزْمِي وَأَنْتَ مَعَهُمْ ؟ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ازْمُوا فَأَنَا مَعَكُمْ كُلُّكُمْ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮฺของท่านจากอัสลามกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ ท่านนบี ﷺ จึงได้กล่าวสนับสนุนบรรดาเสาหอบะฮฺเหล่านั้นด้วยการกล่าวว่า “ จงยิงไปเถิดลูกหลานอิสมาอีล เพราะแท้จริงแล้วบรรพชนของพวกท่านคือ นักยิงธนู พวกท่านจงยิงไปเถิดและฉันจะอยู่กับคนกลุ่มนี้ ” เมื่อได้ยินดังนั้นบรรดาเสาหอบะฮฺหนึ่งในสองกลุ่มที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ จึงพากันหยุดยิง ท่านนบี ﷺ จึงถามว่า “ ทำไหมพวกท่านถึงไม่ยิงต่อไปกันล่ะ? ” พวกเขาคงตอบท่านนบี ﷺ ว่า “ พวกเราจะยิงต่อไปอีกได้อย่างไรในเมื่อท่านเลือกข้างอยู่กับพวกเขา ” ดังนั้นท่านนบี ﷺ จึงกล่าวว่า “ พวกท่านจงยิงกันต่อไปเถิด ฉันจะอยู่ข้างพวกท่านทุก ๆ คน¹⁴ ”

(บันทึกโดย Al-Bukhariy,2002:2899)

¹³อัล-อัลบานี (al-Albāniy,1980:217) ให้สถานหะดีษนี้ว่า “حسن” หะสัน

¹⁴ (ดู สุกรี સાલંગ, 2552:7)

และหะดีษรายงานโดยท่านอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ว่า :

((سَبَقَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ الْخَيْلِ وَأَعْطَى السَّابِقِ))

ความว่า “ ท่านนบี ﷺ ได้เคยจัดให้มีการแข่งม้าและท่าน ﷺ ก็ได้มอบรางวัลแก่ผู้ชนะ ”¹⁵

(บันทึกโดย Ahmad, 1995:5656)

หะดีษที่รายงานโดยท่านสะละมะฮฺ บุตร อัลอักวะฮฺ رضي الله عنه และหะดีษที่รายงานโดยท่านอิบนุอุมร์ رضي الله عنه ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ท่านนบี ﷺ ให้การสนับสนุนการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนิดกีฬาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันตัวจากภัยคุกคามต่าง ๆ และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการผจญรักษาความยุติธรรมโดยตรง ดังเช่นกีฬาทั้งสองชนิดข้างต้น ทั้งกีฬายิงธนู และกีฬาขี่ม้า ด้วยสภาพบริบทของสังคมในยุคสมัยนั้น กีฬาทั้งสองชนิดนี้มีประโยชน์อย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสไว้เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมที่ว่า :

﴿ وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ وَعَدُّوا لِلَّهِ وَعَدُّوكُمْ وَآخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ﴾

(الأنفال : 60)

ความว่า “ และพวกเจ้าจงเตรียมไว้สำหรับ (ป้องกัน) พวกเขา สิ่งที่พวกเจ้าสามารถ อันได้แก่กำลังอย่างหนึ่งอย่างใด และการผูกม้า โดยที่พวกเจ้าจะทำให้ศัตรูของอัลลอฮ์และศัตรูของพวกเจ้าหวั่นเกรงด้วยสิ่งนั้น และพวกอื่น ๆ อีกอื่นจากพวกเขา ซึ่งพวกเจ้ายังไม่รู้จักพวกเขา อัลลอฮ์ทรงรู้จักพวกเขาดีและสิ่งที่พวกเจ้าบริจาคนในทางของอัลลอฮ์นั้น ไม่ว่าจะเป็สิ่งใดก็ตามสิ่งนั้นจะถูกตอบแทนแก่พวกเจ้าโดยครบถ้วนโดยที่พวกเจ้าจะไม่ถูกอธรรม ”

(อัล อันฟาล : 60)

¹⁵อัล-อัลบานี (al-Albāni,1980:222) ให้สถานะหะดีษนี้ว่า “ صحيح ” สอหึหุ

1.2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในอิสลามผู้วิจัยพบว่าเอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ครอบคลุมเนื้อหาทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในอิสลาม เช่น การเล่นกีฬาในสมัยท่านนบี ﷺ จุดยืนของอิสลามที่มีต่อการกีฬา กฎเกณฑ์เงื่อนไขในการเล่นกีฬานิตต่าง ๆ และกีฬาในปัจจุบัน เป็นต้น ผู้วิจัยขอเสนอพอสังเขปดังนี้

หนังสือเรื่อง al-Shabāb wa Junūn al-Kurah (الشباب وجنون الكرة) หน้า 1-30 ได้กล่าวถึง อิสลามและจุดยืนของอิสลามในเรื่องของกีฬาฟุตบอลและกีฬาโดยทั่วไป โดยมีข้อสรุปว่า อิสลามสนับสนุนและส่งเสริมกีฬาที่มีประโยชน์ หัวใจหลักของหนังสือคือ ได้หยิบยกหะดีษต่าง ๆ ที่บ่งชี้ถึงการสนับสนุนและส่งเสริมในเรื่องของกีฬา การสนับสนุนและส่งเสริมของท่านนบี ﷺ ในกีฬานิตต่าง ๆ เช่น การแข่งม้า การวิ่งแข่ง อิสลามมิได้ปฏิเสธในเรื่องของกีฬาและอนุมัติในสิ่งเหล่านั้นแต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข คือ ต้องไม่เป็นกีฬาที่เกิดโทษ เป็นอันตรายต่อร่างกายตนเองหรือผู้อื่น ต้องปกปิดหรือไม่เปิดเผยเอาเราะฮฺขณะเล่นกีฬา ไม่มีการพนันหรือสิ่งหะรอมเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ทำให้เกิดความเกลียดชังซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นแล้วในหนังสือเล่มนี้ ได้กล่าวถึงปรากฏการทางสังคมที่เกิดขึ้นกับเยาวชนและบุคคลทั่วไปในประเทศอียิปต์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอล (ดู Musad Anwār, 2005:1-30)

อิบน์ อัลก็อยยิม อัลญะญะฮะฮฺ (ดู Ibn al-Qaiyim al-Jauziyah, 2008:167-169) ในหนังสือเรื่อง al-Tib al-Nabawiy (الطب النبوي) หน้า 167-169 ได้กล่าวถึงความจำเป็นของร่างกายในเรื่องของอาหาร เครื่องดื่ม และได้กล่าวถึงรูปแบบแนวทางการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่เหมาะสมพอเหมาะ ท่านอิบน์ อัลก็อยยิม อัลญะญะฮะฮฺ ได้อธิบายว่า การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายจนเหงื่อไหลท่วมส้นอย่างมากมายนั้นเป็นการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่เกินเลยมากเกินไป ส่วนรูปแบบแนวทางการเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายที่พอเหมาะคือ การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายในระดับที่ทำให้ผิวหนังแดงปกคลุมทั่วร่างกาย และท่านได้กล่าวถึงส่วนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายว่า อวัยวะใดของร่างกายที่ผ่านการออกกำลังกายมากส่วนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายนั้นก็แข็งแรงตามมาด้วย เช่น ผู้ใดผ่านการท่องจำมาก ๆ ความจำของเขาก็จะแข็งแรง ผู้ใดผ่านกระบวนการในความคิดมาก ความคิดอ่านของเขาก็จะหลักแหลมเฉียบคม และทุก ๆ ภาควิชาของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายมีรูปแบบการออกกำลังกายที่เฉพาะเจาะจงของมัน นอกจากนั้นแล้ว การเรียน การแสวงหาความรู้ทางวิชาการ การอบรมขัดเกลาจรรยา มารยาท การดีใจ การมีความสุขเบิกบานใจ การอดทน การยืนหยัดแน่วแน่ในหลักการ ความเอื้ออาทร การให้อภัย และการ

ทำความดีทั้งหลาย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือ การออกกำลังทางด้านจิตใจ และท่านได้กล่าวถึง การละหมาด การถือศีลอด ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง

และในหนังสือเรื่อง al-Furūsiyah (الفروسية) ของท่านอับนุ อัลกัอยยิม อัลญะมาฮียะฮ์ เช่นกัน ได้กล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจในสมัยท่านนบี ﷺ และได้หยิบยกหะดีษต่าง ๆ พร้อมทั้งคำอธิบายขยายความหะดีษเหล่านั้น ประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านได้เขียนถึงเช่น การวิ่งแข่งของท่านนบี ﷺ การวิ่งแข่งของศอฮาบะฮ์ ﷺ ต่อหน้าท่านนบี ﷺ การประลองมวยปล้ำของท่านนบี ﷺ การแข่งม้า การแข่งอูฐ การแข่งลา การแข่งวัว การแข่งช้าง การแข่งนกพิราบ การยิงธนู มารยาทในการยิงธนู ลักษณะการนั่งในการยิงธนู ตลอดจนรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกแขนงจากหัวข้อประเด็นดังกล่าวข้างต้น การเติมฟันในกีฬาชนิดต่าง ๆ พร้อมด้วยทัศนะของปราชญ์มุสลิมในเรื่องนั้น เป็นต้น

ยูสุฟ อัลเกาะฎอวีฮ์ (ดู Yusuf al-Qaradāwi, 2005:57-62, 2007:255-259) ในหนังสือเรื่อง al-Halāl wa al-Harām fi al-Islām (الحلال والحرام في الإسلام) หน้า 255-259 และในหนังสือเรื่อง Fiqh al-Lahwi wa al-Tarwīh (فقه اللهو والترويح) หน้า 57-62 ได้กล่าวถึงกีฬาในสมัยของท่านนบี ﷺ การแข่งวิ่งของท่านนบี ﷺ กับท่านหญิงอาอิชะฮ์ رضي الله عنها ภรรยาของท่าน การประลองมวยปล้ำของท่านนบี ﷺ การยิงธนู การพุ่งหอก การขี่ม้า พร้อมทั้งหยิบยกหะดีษและอธิบายรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว

ส่วนในหนังสือเรื่อง Fiqh al-Lahwi wa al-Tarwīh (فقه اللهو والترويح) หน้า 63-86 ได้กล่าวถึงการเล่นกีฬา จุดยืนของอิสลามที่มีต่อการเล่นกีฬา การเล่นในปัจจุบัน กีฬาวាយน้ำ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม เช่น กีฬานั้น ๆ ต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้เล่นเองและผู้อื่น การปกปิดหรือไม่เปิดเผยเอาระยะ เป็นต้น กีฬาประเภทที่ใช้ลูกบอลในการเล่น รวมถึง กฎเกณฑ์เงื่อนไขในการเล่นกีฬาฟุตบอล การใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา กีฬาประเภทศิลปะป้องกันตัว โยคะ กีฬาที่มีอันตรายสูง การปีนเขา การไต่หรือปีนอาคารสูง การแข่งรถยนต์ การเล่นกายกรรม การเล่นละครสัตว์ การชกมวย การเล่นมวยปล้ำ การแสดงที่ใช้ขู กฎเกณฑ์ในการเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูง เป็นต้น

1.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไปจำนวนมาก ซึ่งได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการกีฬาเช่น การศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย การบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ การจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาและอื่น ๆ เป็นต้น ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่น้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามที่ผู้วิจัยค้นพบได้แก่ การศึกษาหลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลาม ในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานี กีฬาในแง่มุมของหะดีษ (ศึกษาความหมายต่าง ๆ ของหะดีษ) Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis)

1.2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยที่น้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามในประเทศที่ผู้วิจัยค้นพบคือ งานวิจัยเรื่อง หลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลามในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานีและงานวิจัยจากต่างประเทศที่ผู้วิจัยค้นพบและสามารถเข้าถึงข้อมูลคือ งานวิจัยเรื่อง กีฬาในแง่มุมของหะดีษ (ศึกษาความหมายต่าง ๆ ของหะดีษ) Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis) ผู้วิจัยขอเสนอพอสังเขปดังนี้

สุกรี สาแดง (2552:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักเกณฑ์ข้อบัญญัติการกีฬาในอิสลาม ผลการวิจัยพบว่า 1) อิสลามได้ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และถือว่าการเล่นกีฬาในเชิงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอิบาดะฮ์ทั้งนี้หากมีการตั้งเจตนาในการเล่นที่ถูกต้อง 2) ปราชญ์กฎหมายอิสลามได้วางหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเกมกีฬา ซึ่งส่วนหนึ่งของหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์เหล่านั้นได้แก่:อิสลามห้ามการแข่งขันกีฬาใด ๆ ที่ทำให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้เล่น ห้ามการเล่นกีฬาที่มีการเปิดเผยเอาระยะสุ ห้ามการหมกมุ่นในเกมกีฬาจนลืมระลึกถึงอัลลอฮ์หรือละเมิดสิ่งที่เป็นวาญิบอื่น ๆ ที่สำคัญกว่า หรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนเองพึงต้องรับผิดชอบ ห้ามการเล่นกีฬาที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับความเชื่อหรือพิธีกรรมของต่างศาสนา

ห้ามเล่นกีฬาที่มีท่วงท่าการเคลื่อนไหวส่อไปในทางยั่วยุทัศนหาราคะ ห้ามการแข่งขันที่เป็นการทารุณกรรมสัตว์และห้ามการแข่งขันกีฬาที่เข้าข่ายของการพนัน ยกเว้นกีฬาที่ศาสนานูโลมอันได้แก่: 1) กีฬาประเภทการใช้อาวุธประเภทยิง 2) กีฬาประเภทการแข่งขันประลองความเร็ว เช่น การแข่งขันควบชีสัตว์ที่มีเท้าเป็นกีบหรือสัตว์ที่มีเท้าหุ้มส้น นอกจากนั้นกีฬาอื่น ๆ เช่นกีฬาประเภทศิลปะป้องกันตัว, กีฬาว่ายน้ำ, กรีฑา, ก็จัดเป็นกีฬาที่ศาสนานูอนุญาตการเดิมพัน ทั้งนี้โดยใช้หลักการเทียบเคียง(กียาส)กับกีฬาที่ศาสนานูอนุญาตข้างต้น บนพื้นฐานเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับหลักการศาสนา

การียา ยือแร (2553:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลาม ในกลุ่มแม่บ้านจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายหลักการออกกำลังกายตามวิถีชีวิตของกลุ่มแม่บ้านมุสลิมและกระบวนการส่งเสริมการออกกำลังกายที่สอดคล้องตามหลักศาสนาอิสลาม โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลจำนวน 12 คน จาก ผู้นำศาสนาอิสลาม เจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมการออกกำลังกาย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และแม่บ้านมุสลิม กลุ่มละ 3 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก เครื่องมือวิจัยเป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์เจาะลึก ซึ่งได้ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดให้ความหมายของการส่งเสริมการออกกำลังกายตามหลักศาสนาอิสลามสำหรับแม่บ้านมุสลิมที่เหมือนกัน หมายถึง การสอน การแนะนำและการสนับสนุนให้แม่บ้านมีการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ ผู้นำศาสนาได้เน้นว่าต้องไม่ขัดกับหลักศาสนา ส่วนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้เน้นความถูกต้องตามหลักการออกกำลังกาย สำหรับความหมายของการออกกำลังกายที่เหมือนกัน หมายถึงการฝึกฝนร่างกาย การทำให้มีการออกแรง การเคลื่อนไหวร่างกาย และการออกเหงื่อ ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ แม่บ้านส่วนใหญ่ ผู้นำศาสนา และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เห็นว่าการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและการปฏิบัติศาสนกิจ เป็นการออกกำลังกายที่เพียงพอแล้ว มีแม่บ้านเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ยังเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นการออกกำลังกายที่ยังไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลทุกคนมีความเห็นเหมือนกันว่า การออกกำลังกายมีความสำคัญ คือ มีผลดีต่อร่างกายและจิตใจ สามารถป้องกันและรักษาโรคได้ ส่วนประเด็นที่แตกต่างกันคือ ผู้นำศาสนาเห็นว่าการออกกำลังกายนั้นเป็นหน้าที่หนึ่งของตนในการส่งเสริมให้แม่บ้านมีการออกกำลังกายที่ถูกต้อง สำหรับเงื่อนไขในการส่งเสริมการออกกำลังกายสำหรับแม่บ้าน ซึ่งมักมีภาระหน้าที่ในการดูแลสมาชิกครอบครัว การทำงานบ้าน รวมทั้งการประกอบอาชีพ คือ การบริหารจัดการเวลา เพื่อการออกกำลังกายที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของแม่บ้าน โดยส่งเสริมการเคลื่อนไหวของร่างกายใน

การดำเนินชีวิตประจำวันให้เพิ่มมากขึ้น ได้แก่การเพิ่มระยะเวลาและระยะทางในการเดิน รวมทั้งการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ และการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อที่สามารถทำได้เองที่บ้าน หรือในระหว่างการทำงาน โดยผลลัพธ์ที่คาดหวังด้านสุขภาพ คือ การลดอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ปวดหลัง และเมื่อยล้าจากการทำงาน

แนวทางการส่งเสริมการออกกำลังกายในกลุ่มแม่บ้านมุสลิมที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลามและวิถีชีวิตแม่บ้านมุสลิม คือ การให้ความสำคัญกับประเด็นต่อไปนี้ 1) การให้ความรู้เรื่องการออกกำลังกายที่เหมาะสม 2) การเตรียมสถานที่ออกกำลังกายเฉพาะสำหรับกลุ่มสตรีมุสลิม 3) การสนับสนุนสื่อ คู่มือและซีดี เพื่อสนับสนุนการออกกำลังกายที่สอดคล้องกับกลุ่มแม่บ้าน 4) การออกแบบรูปแบบการออกกำลังกายที่ไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม 5) การรวมกลุ่มแม่บ้านตามวิถีชีวิตแบบหะละเกาะฮ์ 6) การจัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายสม่ำเสมอ และ 7) การจัดการให้มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ อสม. สนับสนุนและติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง

Mohammad Hasan ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Olahraga Perspektif Hadis (Studi Ma'ani al-Hadis) “ กีฬาในแง่มุมของหะดีษ (ศึกษาความหมายต่าง ๆ ของหะดีษ) ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทำความเข้าใจและการให้ความหมายใจความเกี่ยวกับหะดีษต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการออกกำลังกาย 2) เพื่อทราบถึงบริบทและความสัมพันธ์ของหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการออกกำลังกายและพฤติกรรมของสังคมยุคใหม่ในปัจจุบัน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า (ดู Mohammad Hasan, 2013:1-99)

1. ชนิดกีฬาที่ได้รับอนุญาตในหะดีษ เช่น กีฬายิงธนู กีฬาขี่ม้า กีฬามวยปล้ำ กีฬาวิ่ง และกีฬาว่ายน้ำ บังคับถึงวัฒนธรรมการเล่นกีฬาในสมัยนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกฝนร่างกาย เพื่อการมีสุขภาพที่ดีสมบูรณ์แข็งแรงและเป็นการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอจากภัยคุกคามในยามจำเป็น เช่นในยามสู้ศึกสงครามหรือเมื่อมีศัตรูมารุกราน

2. การให้คำจำกัดความ “การเล่นกีฬา” ของนักกีฬาอาชีพสามารถที่จะให้มุมมองความคิดเห็นได้เป็น 2 มุมมอง คือ 1) “การเล่นกีฬา” ของนักกีฬาอาชีพในความเป็นจริงแล้วพวกเขาไม่ได้เล่นกีฬา (ตามคำนิยามของการเล่นกีฬา) แต่เป็นการทำงานหาเลี้ยงชีพไม่ได้เล่นกีฬาเพื่อความบันเทิงใจและเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดจากภาระหน้าที่ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเล่นกีฬาในลักษณะนี้คือ การทำงานไม่ใช่เพื่อการเล่นกีฬาที่แท้จริง (ตามคำนิยามของการเล่นกีฬา) 2) “การเล่นกีฬา” ของนักกีฬาอาชีพถึงแม้ว่าจุดประสงค์หลักจะเพื่อการหาเลี้ยงชีพก็ตาม แต่ “การเล่นกีฬา” ของพวกเขา (นักกีฬาอาชีพ) ก็ยังคงถือว่าเป็นการเล่นกีฬาอยู่ เพราะการ

เล่นกีฬาในลักษณะนี้ (กีฬาอาชีพ) มีลักษณะของกิจกรรมทางกายและความมีน้ำใจนักกีฬาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการกีฬา

ส่วนกีฬาเอ็กซ์ตรีม (Extreme Sports) ซึ่งเป็นกีฬาที่สามารถกระตุ้นสารอะดรีนาลิน (Adrenaline) ของผู้เล่นได้ไววกว่ากีฬาประเภทอื่น ๆ กีฬาประเภทนี้ถูกเรียกว่าเอ็กซ์ตรีม (Extreme) เพราะมีจุดโฟกัสคือ การปราบพิชิตความรู้สึกกลัวในตัวของผู้เล่นเองและต้องมีความกล้าหาญประกอบกับทักษะอย่างสูงในการปราบพิชิตความท้าทายต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ไม่เสถียรและมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่วนในเรื่องของทัศนคติ นักวิชาการอิสลามเกี่ยวกับกีฬาเอ็กซ์ตรีม (Extreme Sports) คือ เป็นที่อนุญาตให้เล่นได้ตราบใดที่ผู้เล่นปฏิบัติตามกฎกติกาและมีมาตรการด้านความปลอดภัยที่สมบูรณ์

1.2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยทั่วไป

คณิต เขียววิชัย, วรณี เจริญรุ่งเรือง และกมลรัตน์ หนูจิว (2557 :

บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬา ระดับคุณภาพชีวิต และความสัมพันธ์ของระดับความสนใจการเล่นกีฬากับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความสนใจในการเล่นกีฬา นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์มีระดับความสนใจในการเล่นกีฬาแบบมีต้นทุนมากที่สุด เพราะเป็นกีฬาที่เล่นง่าย และหาสถานที่เล่นได้ง่ายอีกด้วย

2. ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เพราะส่วนมากจะพักอาศัยอยู่หอพักภายนอกมหาวิทยาลัยส่งผลให้โอกาสในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตน้อยกว่านักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย

3. ระดับความสนใจในการเล่นกีฬามีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าระดับความสนใจมากแต่ระดับคุณภาพชีวิตร่างกายอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีระดับความสนใจเล่นกีฬามากแต่ไม่มีโอกาสในการเล่นกีฬา เพราะว่ามีตารางการเรียนมาก หรือพักอาศัยอยู่หอพัก

นอคมหาวิทยาลัยทำให้ไม่ได้ร่วมกิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ สมรรถภาพร่างกายจึงทำให้ระดับคุณภาพชีวิตด้านร่างกายต่ำ

4. ระดับความสนใจในการเล่นกีฬาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตทางด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษาไม่มีเวลาในการเล่นกีฬา และขาดสถานที่ออกกำลังกายจึงไม่ส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย มหาวิทยาลัยควรจัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่หลากหลาย เพื่อเปิด โอกาสให้นักศึกษาทั้งที่อยู่หอพักในมหาวิทยาลัย และหอพักภายนอกมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้สูงขึ้น

ศีตลา ยุติศาสตร โภศน (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย โดยใช้ข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัย เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 400 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า “ที” (t-test)

ผลการศึกษาพบว่าข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพการเป็นนักกีฬาของหน่วยงาน โดยข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะคิดอยู่ในระดับดี การปฏิบัติอยู่ในระดับดี และระบบสนับสนุนขององค์กรอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างข้าราชการทหารศูนย์รักษาความปลอดภัยเพศชายและเพศหญิง พบว่ามีความรู้และทัศนคติในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในด้านการปฏิบัติและระบบสนับสนุนขององค์กรในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ในด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการออกกำลังกายยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ควรจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอและกำหนดระยะเวลาการให้บริการยืมอุปกรณ์จัดกิจกรรม การฝึกอบรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการออกกำลังกายและเล่นกีฬาแต่ละชนิด

รัตนพงษ์ อัตนะ (รัตนพงษ์ อัตนะ, 2553:145-166) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ การบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ” งานวิจัยเล่มนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาสาเหตุและวิธีการบริหารความขัดแย้งของผู้บริหารศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษานุคลิกภาพของผู้บริหาร กับการบริหารความขัดแย้งของศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร โดยงานวิจัยเล่มนี้ได้มุ่งเน้นศึกษาสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งในศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 สถาบัน ประกอบด้วย 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 4) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้ง 4 สถาบันนี้มีลักษณะของศูนย์กีฬาที่ชัดเจนและมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษา บุคลากร และประชาชนทั่วไปใช้ออกกำลังกาย การเรียน การแข่งขัน ฝึกซ้อมกีฬาและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

สาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้ง

1) การกำหนดบทบาทหน้าที่และระเบียบปฏิบัติไม่ชัดเจน ทำให้บุคลากรในศูนย์กีฬาปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันและเกี่ยวกันปฏิบัติงานจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยการใช้วิธี ประนีประนอม หาทางไกล่เกลี่ย และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

2) การอาศัยทรัพยากรบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมกันและอย่างเดียวกัน ซึ่งทรัพยากรเหล่านั้นมีไม่เพียงพอทำให้เกิดการแข่งขันหรือแก่งแย่งกันจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยการใช้วิธี ประนีประนอม หาทางไกล่เกลี่ย และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

3) เกณฑ์การประเมินผลและระบบให้รางวัลแก่บุคลากรและแผนกต่าง ๆ ในศูนย์กีฬาแต่ละที่แตกต่างกันจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้ชัดเจน และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

4) บุคลากรของศูนย์กีฬาที่เข้าร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ มีความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูล ความคิด ค่านิยม ความเชื่อ ของแต่ละคนที่แตกต่างกันทำให้เกิดการโต้แย้ง จน

เป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ประนีประนอม หากทางไกลเกลี่ย และประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหากทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ

5) พื้นฐานของครอบครัว ค่านิยม อายุงาน ของบุคลากรในศูนย์กีฬา มีความแตกต่างกันจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารไม่สนใจโดยให้สมาชิกหรือหน่วยงานแก้ไขความขัดแย้งเอง และวิธีหนึ่งคือ ผู้บริหารร่วมเจรจาต่อรองหรือหากทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

6) บุคลากรของศูนย์กีฬาที่มีอายุน้อยหรืออายุงานน้อยจำเป็นต้องสั่งงานผู้ที่มีอายุมากกว่าหรืออายุงานมากกว่า จนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้ชัดเจน และประนีประนอม หากทางไกลเกลี่ย

7) บุคลากรของศูนย์กีฬาไม่ได้รับตำแหน่งหน้าที่หรือรางวัลที่เพียงพอกับความต้องการจนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ประชุมชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหากทางแก้ไขปัญหาที่สาเหตุ และกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้ชัดเจน

8) การติดต่อสื่อสารในศูนย์กีฬาระหว่างหน่วยงานระดับบนและล่างมีการส่งข้อมูลไม่ชัดเจน บิดเบือน หรือกำกวม จนเป็นสาเหตุนำไปสู่ความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารร่วมเจรจาต่อรองหรือหากทางแก้ไขร่วมกัน และหากทางไกลเกลี่ย ประนีประนอม

ส่วนทางด้านบุคลิกภาพแบบชอบความเสี่งของผู้บริหารและการบริหารความขัดแย้ง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีบุคลิกภาพแบบชอบความเสี่งน้อยและในการบริหารความขัดแย้งผู้บริหารได้ใช้วิธีไม่เหมือนกันตามรูปแบบและสถานการณ์ ส่วนใหญ่แล้วจะใช้วิธีประนีประนอม เจรจาไกลเกลี่ย และประชุมชี้แจงถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหากทางแก้ไขที่สาเหตุ

สิริกร พวงมาลา (2559:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาที่เหมาะสมซึ่งเป็น

การวิจัยเชิงผสานวิธี โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารจัดการใน 4 ด้าน คือ 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์กร 3) การนำ 4) การควบคุม จากนั้น ผลสรุปของสภาพปัจจุบันและปัญหาที่พบ จะถูกนำเสนอและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลาตามโครงสร้างการบริหารงานใน 3 ฝ่ายมีดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารพบว่าระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินทางของบุคลากร 2) ฝ่ายวิชาการพบว่าระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรมีปริมาณงานจำนวนมากทำให้ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมด้านอื่น ๆ 3) ฝ่ายพัฒนากีฬาพบว่าระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การฝึกซ้อมไม่เพียงพอ ส่วนผลสรุปเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการ โรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้านดังนี้ ด้านการวางแผนควรมีการประชุมและพูดคุยอย่างมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น การจัดการองค์กรควรมีการปรับโครงสร้างการบริหารงานในองค์กรให้มีการบริหารในแนวราบ และมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมตามความสามารถของบุคลากร ด้านการนำ ผู้บริหารควรนำศาสตร์ด้านภาวะผู้นำและปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของผู้นำ และด้านการควบคุมผู้บริหารมีการกำหนดมาตรฐานของการทำงานอย่างชัดเจน และมีการติดตาม ประเมินผลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ด้านนโยบาย ผู้บริหารควรสร้างการมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ ใช้กลยุทธ์การสื่อสารองค์กร และแรงจูงใจ ส่วนด้านปฏิบัติ สถานศึกษาควรจัดประชุม อบรม สัมมนา และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และมีการปรับปรุง พัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.3.2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.3.3 เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และต่อ สังคมโดยทั่วไป

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 สามารถให้ความเข้าใจเพิ่มเติมและทราบถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

1.4.2 ทราบถึงระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการขยายผล และพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มดังกล่าวและต่อ ผู้ที่สนใจหรือนักวิจัยในอนาคต

1.4.3 ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการ ขยายผลและพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษากลุ่มดังกล่าว และต่อผู้ที่สนใจหรือนักวิจัยในอนาคต

1.4.5 สร้างความตื่นตัวแก่สังคมให้ตระหนักถึงและให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเด็น ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬาตามหลักการอิสลามเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้มากขึ้นใน ประเด็นดังกล่าว

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ประกอบไปด้วย 2 ด้าน ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.5.1.1 ศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.5.1.2 ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีดตามในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮ์ رضي الله عنهم และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีดตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

1.5.1.3 ประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม โดยทั่วไปจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีการสัมภาษณ์

1.5.2 ขอบเขตด้านภาคพื้นที่

1.5.2.1 ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษากลุ่มดังกล่าว

กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย นักวิชาการการสอนอิสลามศึกษา นักวิชาการพลศึกษาและสุขศึกษา ครูพลศึกษา ครูผู้สอนอิสลามศึกษา ผู้นำนักศึกษา ประธานชมรม

กีฬา และกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1.6.1 การปริวรรตอักษร อาหรับ-ไทย และ อาหรับ-อังกฤษ ผู้วิจัยใช้รูปแบบอักษรที่เทียบโดย วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และตารางปริวรรตอักษรของห้องสมุด Congress สหรัฐอเมริกา

1.6.2 การแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอาน ผู้วิจัยจะยึดพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย ซึ่งพิมพ์เผยแพร่โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอานเป็นหลักในการแปล

1.6.3 การอ้างอิงอัลกุรอาน ผู้วิจัยจะใช้การอ้างอิงโดยระบุชื่อสูเราะฮ์และลำดับอายะฮ์ เช่น (อัลฟาตีหะฮ์ : 5) หมายถึง สูเราะฮ์อัลฟาตีหะฮ์ อายะฮ์ที่ 5

1.6.4 การกล่าวถึงโองการในอัลกุรอาน ผู้วิจัยจะใช้คำว่าอายะฮ์เพื่อทับศัพท์เดิมไว้

1.6.5 2 การแปลความหมายหะดีษ หากผู้วิจัยมีการคัดลอกคำแปลความหมายหะดีษจากแหล่งอื่น ผู้วิจัยจะอ้างอิงเชิงบรรณในเครื่องหมาย “ ” แล้วผู้วิจัยจะระบุแหล่งที่มาของคำแปลความหมายหะดีษ เช่น (สุกรี સાલંગ, 2552:2) ด้านล่างของหน้ากระดาษ (Footnote) และหากผู้วิจัยนำคำแปลความหมายหะดีษจากแหล่งอื่นแล้วเปลี่ยนแปลงคำบางคำ ประโยคบางประโยคหรือเพิ่มเติมคำบางคำหรือประโยคบางประโยค หรือสรุปย่อคำบางคำหรือประโยคบางประโยค ตามความเข้าใจของผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะอ้างอิงเชิงบรรณในเครื่องหมาย “ ” และจะใช้คำว่า “ดู” นำหน้าเช่น (ดู สุกรี સાલંગ, 2552:2) ด้านล่างของหน้ากระดาษ (Footnote)

1.6.6 การอ้างอิงหะดีษ ผู้วิจัยจะอ้างโดยระบุชื่อผู้บันทึกหะดีษเป็นภาษาอังกฤษตามด้วยปีที่พิมพ์และหมายเลขหะดีษกำกับอยู่ในวงเล็บ เช่น (บันทึกโดย Ahmad, 1995:5656) และหากหะดีษจากแหล่งอ้างอิงไม่ได้ระบุหมายเลข ผู้วิจัยจะอ้างเล่มหนังสือทับด้วยหมายเลขหน้าเช่น (Ahmad, 1995:2/135)

1.6.7 เอกสารและตำราวิจัยต่าง ๆ ในการอ้างอิงผู้วิจัยจะใช้การอ้างอิงโดยเขียนนามผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เลขเล่ม (ถ้ามี) ทับด้วยเลขหน้า โดยระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ เลขเล่มหรือฉบับที่ (ถ้ามี) และเลขหน้าในวงเล็บ (...) ส่วนเอกสารและตำราวิจัยต่าง ๆ ที่เป็นภาษาต่างประเทศผู้วิจัยจะอ้างอิงโดยเขียนชื่อผู้แต่งเป็นภาษาอังกฤษ เช่น (Ahmad, 1995:2/56) แต่หากเป็นการสรุปใจความหรือสรุปย่อหรือเขียนอธิบายตามความเข้าใจของผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะใช้คำว่า“ดู”นำหน้าเช่น (ดู Ahmad, 1995:56-73) เป็นต้น

1.6.8 การแปลตำราหนังสือและเอกสารต่าง ๆ จากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยจะแปลความหมายโดยภาพรวม แต่จะยังรักษาความหมายเดิมของข้อความอย่างสมบูรณ์ที่สุด

1.6.9 เครื่องหมาย ﴿...﴾ วงเล็บดอกไม้ ใช้สำหรับอายะฮ์อัลกุรอาน

1.6.10 เครื่องหมาย “.....” เป็นเครื่องหมายที่ใช้สำหรับการแปลความหมายของอัลกุรอานและอัลหะดีษ ตลอดจนคำพูดของนักวิชาการที่นำมาอ้างอิง

1.6.11 ((...)) วงเล็บปีกกู่ ใช้สำหรับตัวบทอัลหะดีษ

1.6.12 (...) วงเล็บเดี่ยว ใช้สำหรับการเขียนอ้างอิงและการอธิบายศัพท์ที่สำคัญ

1.6.13 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นภาษาอาหรับที่มาจากคำว่า “ญัลละ ญะลาละฮ์” ซึ่งมีความหมายว่า “พระองค์อัลลอฮ์ทรงเกรียงไกรทรงสูงส่ง” เป็นคำที่มุสลิมใช้กล่าวยกย่องและสรรเสริญพระองค์อัลลอฮ์ ﴿...﴾ หลังจากที่ได้พาดพิงถึงนามพระองค์

1.6.14 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นภาษาอาหรับที่มาจากคำว่า “ซ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม” ซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮ์ ﴿...﴾ ทรงประทานความโปรดปรานและความสันติแก่ท่าน” เป็นคำที่มุสลิมใช้หลังจากได้มีการพาดพิงถึงศาสนทูตมุฮัมมัด ﴿...﴾

1.6.15 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นคำขอพรภาษาอาหรับมาจากคำว่า “อะลัยฮิสลาม” หมายถึง ขออัลลอฮ์ ﴿...﴾ ทรงประทานความสันติแก่ท่าน เป็นคำที่ใช้หลังจากได้มีการกล่าวถึงท่านศาสนทูตหรือเราะซูลท่านอื่นยกเว้นศาสนทูตมุฮัมมัด ﴿...﴾ หลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.6.16 สัญลักษณ์ ﴿...﴾ เป็นคำขอพรภาษาอาหรับมาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮุอันฮุ” หมายถึง “ขออัลลอฮ์ ﴿...﴾ ทรงโปรดปรานแก่เขา” ใช้หลังจากพาดพิงถึงนามของอัครสาวกผู้ชายหนึ่งคน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ความสนใจ หมายถึง ความตั้งใจใฝ่ใจใคร่รู้ใคร่เห็นในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.2 ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์¹⁶และการรู้ถึงความหมาย ใจความ สาระสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.3 การกีฬา หมายถึง ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับกีฬา เช่น การจัดการการแข่งขันกีฬา การตัดสินการแข่งขันกีฬา การแข่งขันกีฬา การเล่นกีฬา เป็นต้น

1.7.4 หลักการอิสลาม หมายถึง สาระสำคัญที่ตั้งอยู่บนแนวคิดที่มีแหล่งที่มาจากอัลกุรอานและฮัซซุนนะฮ์ และสาระสำคัญที่ผ่านการสังเคราะห์จากอัลกุรอานและฮัซซุนนะฮ์ตามทัศนะของปราชญ์อิสลาม

1.7.5 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.6 นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหรือหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ผู้มีสัญชาติไทย นับถือศาสนาอิสลาม ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

1.7.7 สถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา หมายถึง สถาบันการศึกษาซึ่งจัดการการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปและมีแหล่งที่ตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา

---

¹⁶พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542(<http://msk-school.net/TRIED2542/keywords.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2558)